MẠNG XÃ HỘI Bài 5. PHÂN TÍCH MẠNG XÃ HỘI

ThS. Lê Nhật Tùng

Mục lục

- 1 5.1. Tổng quan
- 5.2 / 5.3: Các phương pháp phân tích và công cụ
- 3 5.4. Xây dựng mạng xã hội
- 4 5.5 Chiến lược Khai thác Dữ liệu trong Mạng xã hội

Nội dung

- 1 5.1. Tổng quan
- 2 5.2 / 5.3: Các phương pháp phân tích và công cụ
- 3 5.4. Xây dựng mạng xã hội
- 4 5.5 Chiến lược Khai thác Dữ liệu trong Mạng xã hội

Thành phần cơ bản của Mạng xã hội

- Nút (nodes):
 - Đại diện cho người dùng trong mạng
 - Mỗi nút có các thuộc tính riêng
- Cạnh (edges):
 - Biểu thị các tương tác giữa các người dùng
 - Biểu thị mối quan hệ giữa các người dùng

Ứng dụng chính của Mạng xã hội

- Trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe:
 - Giúp kiểm soát hoạt động của nhà cung cấp
 - Do lường hiệu quả
- Marketing:
 - Hỗ trợ quảng bá thương hiệu
 - Thu hút khách hàng
- Phân tích dịch bệnh:
 - Theo dõi sự lây lan
 - Mô hình hóa dịch bệnh

Phương pháp phân tích Mạng xã hội

- Dựa trên lý thuyết đồ thị
- Sử dụng các phương pháp thống kê
- Áp dụng các nguyên lý xã hội học

Nội dung

- 1 5.1. Tổng quan
- $igotimes 5.2 \ / \ 5.3$: Các phương pháp phân tích và công cụ
- 3 5.4. Xây dựng mạng xã hội
- 4 5.5 Chiến lược Khai thác Dữ liệu trong Mạng xã hội

5.2.1 Phân tích cấu trúc mạng

- Độ tập trung (Centrality)
 - Xác định các nút quan trọng trong mạng
 - Đo lường mức độ ảnh hưởng của từng nút
- Phân tích cụm (Clustering)
 - Phát hiện các nhóm có mối liên kết chặt chẽ
 - Xác định cộng đồng trong mạng

5.2.2 Các chỉ số đo lường

• Độ trung tâm của nút

- Degree centrality: Số lượng kết nối trực tiếp
- Betweenness centrality: Vai trò trung gian
- Closeness centrality: Khoảng cách đến các nút khác

Mật độ mạng

- Tỷ lệ kết nối thực tế trên tổng số kết nối có thể
- Đo lường mức độ kết nối của mạng

5.2.3 Kỹ thuật phân tích nâng cao

- Phân tích thời gian thực
 - Theo dõi sự thay đổi của mạng
 - Phát hiện xu hướng và mẫu hình
- Dự đoán liên kết
 - Dự báo kết nối mới có thể xuất hiện
 - Phân tích mối quan hệ tiềm năng

5.2.4 Công cụ phân tích

- Phần mềm chuyên dụng
 - Gephi
 - NodeXL
 - UCINET
- Thư viện lập trình
 - NetworkX (Python)
 - igraph (R)
 - SNAP (C++)

Phần mềm Gephi

Giới thiệu:

- Phần mềm mã nguồn mở cho phân tích và trực quan hóa mạng
- Website: gephi.org

Cài đặt:

- Tải trực tiếp từ website chính thức
- Yêu cầu Java Runtime Environment (JRE)
- Hỗ trợ Windows, Mac OS X, Linux

Tính năng chính:

- Trực quan hóa mạng lưới động
- Phân tích cấu trúc cộng đồng
- Tính toán độ đo trung tâm
- Xuất báo cáo và hình ảnh chất lượng cao

NetworkX (Python)

• Giới thiệu:

- Thư viện Python cho phân tích mạng phức tạp
- Website: networkx.org

• Cài đặt:

- Lệnh cài đặt: pip install networkx
- Yêu cầu: Python 3.8+, numpy, scipy, pandas

Code mẫu cơ bản:

- Import thư viện: import networkx as nx
- Tạo đồ thị: G = nx.Graph()
- Thêm cạnh: G.add_edges_from([(1,2), (1,3)])
- Vẽ đồ thị: nx.draw(G)

ligraph (R)

• Giới thiệu:

- Thư viện phân tích mạng lưới cho R
- Website: igraph.org/r

Cài đặt:

- Lệnh cài đặt: install.packages("igraph")
- Load thư viện: library(igraph)

Code mẫu cơ bản:

- Tạo đồ thị: g <- make_graph("A-B-C-A")
- Vẽ đồ thị: plot(g)
- Tính độ trung tâm: degree(g)

SNAP(C++)

• Giới thiệu:

- Stanford Network Analysis Platform
- Website: snap.stanford.edu

Cài đặt:

- Clone từ GitHub: git clone snap-stanford/snap
- Build: make all
- Python interface: pip install snap-stanford

Tính năng chính:

- Xử lý mạng quy mô lớn (hàng tỷ cạnh)
- Thuật toán graph mining hiệu quả
- Hỗ trợ machine learning trên đồ thị
- Phân tích temporal networks

5.2.5 Kỹ thuật trực quan hóa

- Biểu diễn đồ thị
 - Force-directed layout
 - Circular layout
 - Hierarchical layout
- Phân tích tương tác
 - Loc và tìm kiếm
 - Phóng to/thu nhỏ
 - Tô màu theo thuộc tính

5.2.6 Các bước phân tích thực tế

- Thu thập dữ liệu
 - API mạng xã hội
 - Crawl dữ liệu
 - Khảo sát trực tiếp
- Xử lý và phân tích
 - Làm sạch dữ liệu
 - Áp dụng các phương pháp phân tích
 - Trực quan hóa kết quả

Nội dung

- 1 5.1. Tổng quan
- 2 5.2 / 5.3: Các phương pháp phân tích và công cụ
- 3 5.4. Xây dựng mạng xã hội
- 4 5.5 Chiến lược Khai thác Dữ liệu trong Mạng xã hội

5.4.3 Quy trình xây dựng mạng xã hội

Xây dựng từ tập dữ liệu

- Ví dụ: Phân tích mối quan hệ bạn bè trên Facebook
 - Dữ liệu Excel: UserID1, UserID2, RelationType
 - Chuyến sang Pandas DataFrame
 - Tạo đồ thị NetworkX với nodes=users, edges=friendships

Thu thập dữ liệu

- Ví dụ: Thu thập tweet về COVID-19
 - Sử dụng Twitter API với hashtag #COVID19
 - Lưu thông tin: user, content, timestamp, interactions
 - Xây dựng mạng lưới tương tác giữa users

Các bước xử lý dữ liệu

Tiền xử lý dữ liệu

- Ví dụ: Xử lý bình luận Facebook
 - Loại bỏ emoji, ký tự đặc biệt
 - Chuẩn hóa text (lowercase, remove stopwords)
 - Xử lý missing values và duplicates

• Phân loại và phân tích

- Ví du: Phân tích sentiment COVID-19
 - Train Naive Bayes với data có nhãn (positive/negative)
 - Phân loại sentiment các tweet mới
 - Visualization: biểu đồ sentiment theo thời gian

Các số liệu đánh giá mạng xã hội

Khối lượng và Danh tiếng

- Ví dụ: Chiến dịch marketing trên Facebook
 - Số lượng post: 100 posts/tháng
 - Reach: 50,000 người xem
 - Engagement rate: 5% (like, share, comment)

Người dùng chuyên dụng và Sự thống trị

- Ví dụ: Influencer Marketing
 - Top influencers: >100K followers
 - Chuyên gia ngành: bác sĩ, chuyên gia y tế
 - Engagement rate: >3% mỗi post

Ví dụ thực tế: Phân tích mạng xã hội trong dịch COVID-19

Thu thập dữ liệu

- Twitter API: hashtags #COVID19, #vaccine
- Facebook API: public posts từ pages y tế
- Reddit API: posts từ r/Coronavirus

Phân tích

- Sentiment analysis về vaccine
- Network analysis: spread of information
- Topic modeling: main concerns

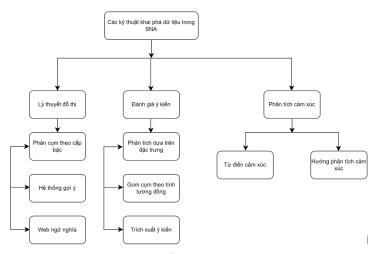
Kết quả

- Trend sentiment theo thời gian
- Key influencers trong mạng lưới
- Hot topics và patterns

Nội dung

- 1 5.1. Tổng quan
- 2 5.2 / 5.3: Các phương pháp phân tích và công cụ
- 3 5.4. Xây dựng mạng xã hội
- 4 5.5 Chiến lược Khai thác Dữ liệu trong Mạng xã hội

Sơ đồ tổng quan các phương pháp

Hình 5.8. Sơ đồ biểu diễn các phương pháp hiện nay

Hình: Sơ đồ biểu diễn các phương pháp hiện nay

5.5.1. Lý thuyết đồ thị

- Mục đích: Nghiên cứu và phân tích cấu trúc mạng xã hội
- Bao gồm:
 - Phân cụm theo cấp bậc: Tổ chức nhóm người dùng theo thứ bậc
 - Hệ thống gợi ý: Đề xuất dựa trên mối quan hệ và tương tác
 - Web ngữ nghĩa: Kết nối và chia sẻ thông tin giữa các nút mạng
- Ứng dụng: Phân tích cộng đồng, xác định người ảnh hưởng

5.5.2. Đánh giá ý kiến

- Mục đích: Khai thác và phân tích ý kiến người dùng
- Phương pháp:
 - Phân tích đặc trưng: Tập trung vào các khía cạnh được đề cập nhiều
 - Gom cụm tương đồng: Nhóm các ý kiến có tính chất giống nhau
 - Trích xuất ý kiến: Lọc và phân loại các đánh giá có giá trị
- Úng dụng: Đánh giá sản phẩm, phân tích phản hồi khách hàng

5.5.3. Phân tích cảm xúc

- Mục đích: Phân tích thái độ và cảm xúc trong nội dung
- Thành phần:
 - Từ điển cảm xúc: Danh sách từ và cụm từ biểu đạt cảm xúc
 - ullet Hướng phân tích: Xác định cảm xúc tích cực/tiêu cực
- Úng dụng:
 - Phân tích phản hồi khách hàng
 - Đánh giá hiệu quả marketing
 - Theo dõi danh tiếng thương hiệu

Chúc các bạn học thật tốt!